

Basic Literacy Learning Material

Kawanihan ng Alternatibong Sistema sa Pagkatuto
Kagawaran ng Edukasyon
3/F Mabini Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines
Tel. No.:(02) 635-5188, Fax No.: (02) 635-5189

**Bureau of Alternative Learning System
DEPARTMENT OF EDUCATION**

Lakbay Alaga

Gabay ng Tagapatnubay

Karapatang-Ari 2013
Bureau of Alternative Learning System
Department of Education

Pag-aari ng Kawanihan ng Alternatibong Sistema sa Pagkatuto, Kagawaran ng Edukasyon ang modyul na ito. Ang alinmang bahagi nito ay hindi maaaring ilathala o kopyahin sa anumang paraan o anyo nang walang nakasulat na pahintulot mula sa organisasyon o ahensiya ng pamahalaang naglathala.

Inilathala sa Pilipinas ng:

Department of Education
Bureau of Alternative Learning System
3/F Mabini Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines
Tel. No.:(02) 635-5188, Fax No.: (02) 635-5189

PANIMULA

Ang Avian influenza o birdflu ay isang sakit ng mga ibon. Ito'y nakapangingilabot na epidemya sapagkat malaki ang pinsalang dulot nito sa isang pamayanan. Bilang isang tagapagturo sa barangay ay malaki ang magagawa mo sa pagpapalaganap ng impormasyon sa naturang sakit. Dahil dito kinakailangan mo ng gabay at wastong kaalaman upang maituro ito sa mga mag-aaral.

Gabay mo ang patnubay na ito sa pagtuturo ng modyul. Sinikap na makatulong sa iyo ang lahat ng gawaing nakapaloob dito. Iminumungkahi lamang na pag-aralan ang patnubay bago ituro ang modyul.

Ang mga layunin ay ang sumusunod:

- a. nasasabi ang mga tanda ng sakit na birdflu;
- b. naisa-isa ang mga pamamaraan ng paglipat ng sakit;
- c. naipahihiwatig ang pag-iwas sa sakit;
- d. natutukoy ang mga lugar sa ating bansa na kailangang mabantayan dahil sa maaaring pagmulan ng birdflu;
- e. nalulutas ang mga suliraning pambilang na tatluhang digit sa pamamagitan ng pagdaragdag, pagbabawas at pagpaparami;

Palatandaan ng Birdflu

Aralin 1

I. MGA LAYUNIN

- a. naipakikita ng pang-unawa at nabibigyang halaga ang mga pag-uusap na kinapapalooban ng ilang pamilyar at hindi pamilyar na salita;
- b. nakapagtatanong at sumasagot nang tama sa mga tanong na may kaugnayan sa napa-panahong isyu;
- c. naipaliliwanag ang mga mahahalagang punto sa mga nakasulat na bagay na karaniwang nakikita sa komunidad;
- d. nakasusulat ng buong pangungusap tungkol sa mga palatandaan ng sakit;
- e. nasusuri ang mga suliranin na nakakaepekto sa kalusugan ng pamilya at ng komunidad; at
- f. nai-aangkop ang sarili sa mga dalang suliranin ng sakit na birdflu.

II. PAKSA

- A. Aralin 1: Palatandaan ng Sakit
- B. Kagamitan: larawan ng ibon o tunay na ibon, manok, bibe/itik, kalapati
- C. Kasanayan sa Pakikipamuhay: Pansariling kamalayan

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Magbigay ng maikling pagsusulit ukol sa natapos na aralin.
- Magbigay ng 3-5 tanong.

2. Pagganyak

- Ipakita ang larawan ng ibon. Itanong kung sino ang may alagang ibon, manok, bibi, itik?
- Pangkatin ang mga mag-aaral batay sa uri ng mga ibon.
  - Ang una ay pangkat ng manok
  - Ang ikalawang pangkat ay kalapati.
  - Ang ikatlong pangkatay ng itik
- Itanong ang mga katangian ng mga pinangkat na ibon.
- Itanong ang maganda at di mabuting dulot sa mga tao.

B. Paglinang na Gawain

1. Paglalahad

- Buksan ang modyul, Pag-isipan Natin sa pahina 7.
- Ipabasa ang Babala.
- Pabigyan ng reaksiyon ang babala sa bawat pangkat.

- Itanong :
  - Bakit kaya binawalan ang mga manlalakbay?
  - Ipasulat ang kanilang reaksiyon at pumili ng isang tatalakay sa mga isinulat na sagot
- Ipabuklat ang modyul, Basahin Natin sa pahina 8.
  - Ipabasa sa mga mag-aaral ang nilalaman ng pahina.
  - Pabasahin nang isa-isa at hayaang limiin ang isinasaad ng binasa.
- Ipadrowing sa papel ang itsura ng ibong may-sakit.
  - Ipakita ang larawan ng bawat isa sa harapan at ipaliwanag.

2. Pagtatalakayan

- Bumuo ng grupo ng mga mag-aaral. Ang grupo ay binubuo ng tatlong tao.
  - Ang isang grupo ay magpapanggap na announcer sa telebisyon ang isa naman ay cameraman at ang isa ay direktor.
  - Ipabasa ang nilalaman ng Basahin Natin sa pahina 8.
  - Piliin ang mahusay na grupo at bigyan ng insentibo.

- Pag-usapan ang laman ng balita
- Pabuksan ang pahina 14, Kwentahin Natin.
  - Ipabasa ang nilalaman ng suliranin
  - Talakayin ang Kwentahin Natin

3. Paglalahat

- Pabuksan ang pahina 11-12, Alamin Natin.
- Ipabasa sa isang mag-aaral ang mga salita at pangungusap.
- Hayaang masuri ng mga mag-aaral ang nasa larawan.

4. Paglalapat

- Pabuksan ang pahina 9, Subukin Natin.
- Ipabasa ang panuto sa isang mag-aaral.
- Ipabasa ang Tandaan Natin sa pahina 13.
  - Basahin ang pagpapangkat.

IV. PAGTATAYA

- Ipagawa ang Alamin ang iyong natutuhan, pahina 15.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Gumupit ng balita sa dyaryo na may kaugnayan sa birdflu.
- Ilagay sa booklet at isama sa journal.

Pagkalat ng Birdflu

Aralin 2

I. LAYUNIN

- a. nakapagbibigay ng haka-haka ng mga pang kalusugang gawi na nagiging dahilan ng problema sa kalusugan;
- b. nakagagamit ng mga angkop na bokabularyo sa pagpapahayag ng idea at nararamdaman tungkol sa pagkahawa ng sakit na birdflu;
- c. nakapangangalap ng impormasyon tungkol sa paksa;
- d. nakasusulat ng sariling ideya tungkol sa birdflu;
- e. nakalulutas ng mga suliraning pambilang sa pagpaparami; at
- f. kakayahan sa pakikipamuhay ang mga paraan ng pag-iwas sa bird flu.

II. PAKSA

- A. Aralin 2: Pagkalat ng Birdflu
- B. Kagamitan: larawan ng dalawang ibon na nagpapasahan ng bola at sa bola ay may nakasulat ng birdflu, bola, puppet na ibon.
- C. Kasanayan Sa Pakikipamuhay: Paglutas ng Suliranin o Problema

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Kumuha ng tapon o tanzan na batay sa dami ng mag-aaral. Sulatan ng bilang mula isa hanggang sa huling bilang ng mag-aaral.
- Pahandain ng tig-iisang katanungan tungkol sa palatandaan ng birdflu.
- Pabunutin ng isang tanzan ang isang mag-aaral.
- Pabilangin ang mga mag-aaral mula unahan. Ang matapat na mag-aaral mula unahan ay bubunot ng isang tanzan at magtatanong sa kanyang nabunot.
- Pagkatapos na tanungin, siya, naman ang tatanungin sa kanyang bubunutin, subalit kung hindi niya masagot nang tama ay hindi siya maaaring magtanong.

2. Pagganyak

- Ipasa ang bola sa isa sa mga-aaral. Ipapasa ito sa isang kamag-aral at ipapasang muli sa isa pa.
- Itanong
  - Ano kaya ang kaugnayan ng ating ginawang pagpapasahan sa tatalakayin natin ngayon?

- Hayaang magbigay ng kanya kanyang opinyon ang mga mag-aaral.

B. Paglinang na Gawain

1. Paglalahad

- Buksan sa pahina 16 Aralin 2 ng inyong modyul.
- Itanong :
  - Ano ang nakikita ninyo sa larawan?
  - Ano kaya ang ibig sabihin ng nasa larawan?
  - Sa iyong palagay ganoon nga kaya kadali na ipasa ang sakit na bird flu?
- Hatiin sa dalawa ang klase at pabuksan ang modyul sa pahina 18, Pag-isipan Natin.
- Pag-usapan ng unang grupo ang kanilang opinyon ukol sa larawan kung paano naililipat ng ibon sa kapwa ibon ang sakit. Sa ikalawang grupo naman pag-usapan kung paano nahahawahan ang tao.
- Pumili ng isa sa mga grupo na tatalakay ng kanilang napag-usapan.

2. Pagtatalakayan

- Pumili ng dalawang mag-aaral at ipasuot ang puppet na ibon sa kanilang kamay.
- Ipabasa ang Basahin Natin sa pahina 19-20.

- Itanong:
  - Sino-sino ang mga tauhan?
  - Ano ang kanilang pinag-uusapan?
  - Ano kaya ang damdaming nangingibabaw sa mga tauhan ng kwento?
- Buksan sa pahina 21, Basahin Natin.
  - Magpahanda ng dalawang katanungan na itatanong ng bawat isa sa kanyang kapareha.
  - Iparole play ang nabasang diyalogo.
- Pabuksan sa pahina 22, Subukin Natin.
  - Patingnan ang larawan at hayaang pag-aralan ito ng mga mag-aaral
  - Pasagutan ang mga tanong sa ibaba ng pahinang ito.

3. Paglalahat

- Muling buuin ang dalawang grupo.
  - Pabuksan sa pahina 23 Alamin Natin.
  - Ipabasa ang panuto.
  - Ang unang grupo ang magbibigay ng paraan ng paglipat sa ibon at ang ikalawa naman ang magbibigay ng paraan ng paglipat sa ibon.
- Pabuksan sa pahina 25.
  - Talakayin ang Kwentahin Natin.
  - Ipabasa ang nilalaman ng suliranin.
  - Ipakwenta ang tamang sagot.

- Pabuksan ang pahina 24, Pag-isipan Natin.
- Pag-usapan ang mga larawan at ipasulat sa ibaba ng tanungang sagot.
  - Ipabasa ang nilalaman ng pahina 26, Tandaan Natin.
  - Papiliin ng isa sa Tandaan Natin at pagawin ng kwentong mapipili nila.
  - Ipabasa ang kwentong ginawa nila

IV. PAGTATAYA

- Pabuksan ang pahina 27, Alamin ang inyong natutuhan.
- Sagutin natin ang mga tanong.
- Ipasulat ito sa kanilang notebook.
- Ipatala ito sa kanilang journal.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Papiliin ang bawat isa ng sakit na nais nilang talakayin. Magtanong sa mga doktor sa kanilang lugar ukol sa sakit na napili nila. Ipaliwanag ang paraan kung paano naipapasa ang napili nilang sakit.
- Ipaliwanag din kung paano maiiwasan.
- Isulat ang mga natuklasan at ipaliwanag ito sa mga kaklase.
- Isulat ito sa sariling journal.

Pag-iwas sa Birdflu

Aralin 3

I. MGA LAYUNIN

- a. nakapakikinig ng mga mensahe upang makapagbigay ng wastong impormasyon;
- b. nakatutugon sa ideya at damdamin ng iba at nagpapakita ng interes sa sinasabi ng nagsasalita;
- c. nakasusunod sa mga nabasang tagubilin ukol sa paraan ng pag-iwas sa birdflu;
- d. nakasusulat ng mga pangungusap nang wasto at malinaw;
- e. nakalulutas ng tatlong digit gamit ang pagdaragdag; at
- f. nasusuri ang pag-iisip kung paano maiiwasan ang sakit na bird flu.

II. PAKSA

- A. Aralin 3: Pag-iwas sa Birdflu
- B. Kagamitan: larawan ni Kapitan Ibon
- C. Kasanayan sa Pakikipamuhay: Paglutas ng Suliranin

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Bilang pagbabalik aral, pagawain ng “motto” ang mga mag-aaral ukol sa bird-flu.
- Ipabasa ang kanilang ginawang “motto”.
- Isama ito sa kanilang journal.

2. Pagganyak

- Ipakita ang larawan sa pahina 28 ng modyul.
- Ano ang nakikita sa larawan?
- Makatutulong kaya ang hawak na sanggalang na larawan para hindi siya magkasakit?
- Ano kaya ang maaaring gawin ng tagapag-alaga ng ibon upang hindi magkasakit ng birdflu ang kanilang alaga?

B. Paglinang na Gawain

1. Paglalahad

- Buksan ang modyul sa pahina 30 Pag-isipan Natin.
- Pag-usapan ang mga tanong sa pahina 33.
- Ipasagot sa mga mag-aaral ang mga tanong.

- Pagbigayin sila ng katwiran sa kanilang sagot.

2. Pagtatalakayan

- Ipabuklat ang modyul sa pahina 31-32 Basahin Natin.
Itanong: Ano ang kahalagahan ng pagpupulong na ginagawa sa mga Barangay?
- Bumuo ng dalawang grupo.
  - Bigyan ng manila paper, pentel pen o panulat ang bawat isang grupo.
  - Ang bawat isang miyembro ay magsusulat ng kanyang ideya o iniisip kung paano niya maiiwasang magkaroon ang kanyang mga alagang ibon ng sakit na bird flu.
  - Pumili ng tatlong mag-aaral na gaganap na Ginoong Roxas. Hikayatin na magpapagalingan sila sa pagganap.
  - Bigyan ng insentibo ang pinakamagaling na gumanap. Sukatin ito sa pamamagitan ng palakpak ng kanyang mga kamag-aral.
- Pabuksan ang modyul sa pahina 36, Kwentahin natin.
  - Ipasa sa mag-aaral ang sinasaad ng suliranin.
  - Talakayin ang paglutas ng suliranin.

- Ipasagot sa mag-aaral ang suliranin.

3. Paglalahat

- Tumawag ng tatlong mag-aaral na magbubuod ng mga paraan para makaiwas sa birdflu.
- Pasagutan ang Alamin Natin sa pahina 34.
- Ipabasa ang nilalaman ng Tandaan Natin sa pahina 35.
- Ipaliwanag ang binasa.

IV. PAGTATAYA

- Pabuksan ang pahina 33.
- Ipabasa ang nilalaman nito.
- Pasagutan sa mga mag-aaral ang mga tanong sa pahina 37.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Sabihin sa mga mag-aaral na kapanayamin ang kanilang mga kapitbahay na may alagang ibon.
- Ipatanong sa kanila kung may ideya sa sakit na birdflu.
- Ibahagi sa kanila ang maayos na pag-iwas sa sakit na bird flu.
- Basahin sa klase ang mga payo mo sa mga kapitbahay mo.

Paglaban/Bantay Laban sa Bird Flu

Aralin 4

I. LAYUNIN

- naisasagawa ang masusing pakikinig tungkol sa napapanahong isyu;
- nasasabi ang mga pangalan ng probinsya sa ating bansa;
- nababasa ang mapa ng Pilipinas;
- naibibigay ang mga lugar na may santuaryo ng ibon;
- nakasusulat ng pangalan ng mga probinsya ng Pilipinas; at
- naibibigay ang katumbas ng Hindu Arabic sa Roman numbers.

II. PAKSA

- Aralin 4: Paglaban/Bantay Laban sa Bird Flu
- Kagamitan: Mapa ng Pilipinas
- Kasanayan sa Pakikipamuhay: Paglutas ng Suliranin

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Maghanda ng tatlong katanungang may kaugnayan sa huling paksang tinalakay birdflu.
- Tumawag ng mga mag-aaral na sasagot sa mga inihandang katanungan.
- Bigyan ng panahon sa pagtatalakayan

2. Pagganyak

- Magpakita ng mapa ng Pilipinas.
- Itanong:
  - Ano ang makikita ninyo sa mapa?
  - Ano ang kahalagahan ng mapa?
  - Saang rehiyon makikita ang inyong probinsiya?
  - Dinadaan ba ng mga migranteng ibon ang inyong lugar?
  - May mga alam ba kayong lugar sa Pilipinas na hinihintuan ng mga migratory bird?
  - Bigyang panahon ang talakayan.

B. Paglinang na Gawain

1. Paglalahad

- Buksan sa pahina 38 ng inyong modyul.

- Itanong :

- Ano kaya ang ibig ipaliwanag ng mga larawan?
- Bakit kaya bawal pumasok sa bansa ang mga ibon na pinaghihinalaang nagdadala ng birdflu?
- Paano kaya mapipigilan ang birdflu?
- Anong ahensya kaya ang responsable sa pagsasagawa ng pag-iinspeksyon para maiwasan makapasok ang bird flu sa bansa?

- Buksan ang modyul sa pahina 40, Pag-isipan Natin.
  - Ano ang makikita sa larawan?
- Ipabasa ang mga pangalan ng probinsya na nakikita sa mapa.
Itanong:
  - Bakit kaya ilan lamang ang probinsyang makikita sa mapa na ipinakikita?
  - Hayaang ibigay ng mga mag-aaral ang kanilang mga kasagutan.
- Ipabuklat ang pahina 41, Basahin Natin.
  - Ipabasa ang nilalaman ng pag-uusap.
  - Tumawag ng dalawang taong gagaya sa pag-uusap.
- Patingnan uli ang mapa na ginamit sa pagganyak.

- Ipahanap ang mga probinsya na nabanggit sa binasa.
- Bigyan ng insentibo ang mga mag-aaral na makapagturo ng mga probinsya sa mapa.
- Ipasulat ang lahat ng lugar na dapat bantayan upang makaiwas sa birdflu.
- Talakayin ang pahina 46 pagbilang
  - Ituro ang bawat katumbas na mga bilang na arabic number sa roman number.
- Ipabuklat ang pahina 43 ng Alamin Natin.
  - Hatiin sa apat na grupo ang klase
  - Italaga ang unang grupo sa paghahanap ng probinsyang sakop ng rehiyon I at II.
  - Italaga ang ikalawang grupo sa paghahanap ng probinsyang sakop ng III at IV.
  - Italaga ang ikatlong grupo sa paghahanap ng probinsyang sakop ng rehiyon V at VI.
  - Italaga ang ika-apat na grupo sa paghanap ng probinsyang sakop ng VII at IX.
  - Italaga ang limang grupo sa paghanap ng probinsyang sakop ng rehiyon X at XI

- Ipahanap ang probinsyang sakop ng kani-kanilang grupo. Ipatalakay sa isa sa miyembro ng bawat grupo ang mga sakop na probinsya ng kanilang grupo at ipaturo ang lokasyon nito sa mapa.

2. Pagtatalakayan

3. Paglalahat

- Ipaguhit ang mapa ng Pilipinas sa bawat mag-aaral.
- Palagyan ng paborito nilang kulay ang probinsya na nakakasakop sa kanilang bayan.

4. Paglalahat

- Pabuksan ang pahina 40, Pag-isipan Natin.
  - Ipabasa ang panuto sa isang mag-aaral
  - Pasagutan ang Alamin ang iyong natutuhan sa pahina 47.
  - Ipabasa at patandaan ang Tandaan Natin sa pahina 45.

IV. PAGTATAYA

- Pabuksan ang modyul sa pahina 44, Subukin Natin.
- Ipabasa ang panuto sa isang mag-aaral.
- Pasagutan sa mag-aaral ang Subukin Natin sa pahina 44.

IV. KARAGDAGANG GAWAIN

Gumuhit ng mapa ng Pilipinas

Ilagay ang mga lugar na dapat tandaan na maaaring panggalingan ng birdflu.

- Ilagay ito sa journal ng mag-aaral.